

Notitie

Burgemeester en wethouders van Apeldoorn,
Afdeling Milieu, t.a.v. Marjet Verstrijden

Door

Hansjürgen Heinen

Gezien door

Liesbeth Spoelma

Onderwerp:

Beschouwing externe veiligheid planlocatie Hoek Buurloseweg –
Kleine Veldekster (26104)

Dossier

26104

Kenmerk: LS/2009-0074

Datum

23 oktober 2009

1. Inleiding

Gemeente Apeldoorn heeft het projectbureau Externe Veiligheid van de Regio Stedendriehoek gevraagd advies uit te brengen voor wat betreft op het aspect externe veiligheid inzake de planlocatie Hoek Buurloseweg-Kleine Veldekster.

Dit advies is gebaseerd op de aangeleverde gegevens vanuit de gemeente Apeldoorn:

- het aanvraagformulier advies Externe Veiligheid Regio Stedendriehoek d.d. 29 september 2009;
- Het aanvraagformulier planadvies 16-09-2009.

Bij dit advies is verder gebruik gemaakt van de volgende bronnen:

- invoer van het risicoregister gevaarlijke stoffen (RRGS) aangaande risicobronnen in de gemeente Apeldoorn;
- luchtfoto's.

2. Toetsingskader externe veiligheid

Het beleid voor externe veiligheid is gericht op het verminderen en beheersen van risico's van zware ongevallen met gevaarlijke stoffen in inrichtingen en tijdens het transport. Het doel van het veiligheidsbeleid is zowel individuele burgers als groepen burgers een minimum beschermingsniveau te bieden tegen een ongeval met gevaarlijke stoffen. Om dit doel te bereiken verplicht het Bevi (en op termijn ook het Besluit transportroutes externe veiligheid en het Besluit externe veiligheid buisleidingen) gemeenten en provincies bij besluitvorming in het kader van de Wet milieubeheer en de Wet op de ruimtelijke ordening afstand te houden tussen gevoelige objecten (zoals woningen) en risicovolle activiteiten. Geregeld is hoe gemeenten moeten omgaan met risico's voor mensen in de omgeving van een risicobron als gevolg van de aanwezigheid van gevaarlijke stoffen in de risicobron. Afstanden die aangehouden moeten worden, worden bepaald door het plaatsgebonden risico van een risicovolle activiteit. Het ijkpunt voor het groepsrisico wordt bepaald door een oriëntatie waarde.

De externe veiligheid van risicobronnen wordt uitgedrukt in het plaatsgebonden risico en het groepsrisico van de risicobron.

Plaatsgebonden risico

Het plaatsgebonden risico is de kans dat een persoon die zich gedurende een jaar onafgebroken en onbeschermd op een bepaalde plaats bevindt, overlijdt als gevolg van een ongeval met gevaarlijke stoffen. Dit risico wordt per risicobron vastgelegd in contouren. Er geldt een contour waarbinnen deze kans 10^{-6} (één op 1.000.000) per jaar bedraagt. Deze contour is wettelijk vastgesteld als grens- of richtwaarde. Kwetsbare objecten zoals bijvoorbeeld woningen, ziekenhuizen, verpleeghuizen, grote (kantoor)gebouwen en grotere recreatieterreinen zijn niet toegestaan binnen deze 10^{-6} contour.

Groepsrisico

Het groepsrisico is een berekening van de kans dat een groep personen binnen een bepaald gebied overlijdt tengevolge van een ongeval met gevaarlijke stoffen. De oriëntatie waarde geeft hierbij de indicatie van een aanvaardbaar groepsrisico.

Het groepsrisico is gedefinieerd als de cumulatieve kansen per jaar dat ten minste 10, 100 of 1000 personen overlijden als rechtstreeks gevolg van hun aanwezigheid in het invloedsgebied van een inrichting, transportroute gevaarlijke stoffen of buisleiding en als gevolg van een ongewoon voorval in dit invloedsgebied waarbij een gevaarlijke stof betrokken is.

Het invloedsgebied is het gebied waarin personen nog worden meegeteld voor de berekening van het groepsrisico. Dit gebied wordt bepaald door de berekening van het grootst mogelijke ongeval waar nog bij 1% van de blootgestelde personen dodelijk letsel optreedt.

Het groepsrisico legt een relatie tussen de kans op een ramp en het aantal mogelijke slachtoffers. Het groepsrisico geeft aan hoe groot de kans is dat bij een ongeval bij een risicolocatie 10, 100 of 1000 slachtoffers tegelijk vallen. Bij transportrisico's geldt dat de oriëntatie waarde voor het groepsrisico overeen komt met de kans op 10 slachtoffers gelijk aan één op de tienduizend (10^{-4}). De kans op 100 slachtoffers gelijk aan één op de miljoen (10^{-6}) enzovoorts.

De oriëntatiewaarde voor het groepsrisico is geen wettelijke norm, het is bedoeld als een ijkpunt. Er kunnen redenen zijn dat een gemeente meer of juist minder risico's accepteert. De gemeente is verplicht om voor iedere situatie een belangenafweging te maken (verantwoording groepsrisico). Daarbij spelen onder anderen de zelfredzaamheid van bewoners, vluchtwegen, economische en maatschappelijke belangen een rol.

Indien een ontwikkeling is gepland in de nabijheid van een risicobron geldt in principe een verantwoordingsplicht voor de gemeente voor de toename van het groepsrisico ten gevolge van een verhoogde personendichtheid.

Momenteel is het toetsingskader voor transportroutes vastgelegd in de nota Risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen en de circulaire Risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen. Er wordt gewerkt aan nieuwe wet- en regelgeving (Besluit transportroutes externe veiligheid, Btev), met als uitloei het zogeheten Basisnet, voor de beoordeling van de risico's vanwege transport van gevaarlijke stoffen.

Het toetsingskader voor buisleidingen is vastgelegd in de circulaire Zonering langs aardgastransportleidingen 1984. Echter de veiligheidsafstanden voor hogedruk aardgasleidingen zijn herzien, maar nog niet formeel beschikbaar. De genoemde circulaire zal op korte termijn worden vervangen door een AMvB (Besluit Externe Veiligheid Buisleidingen). De procedure daarvan loopt, maar de verwachting is dat de AMvB in de loop van 2009 in werking zal treden. De circulaire biedt in hoofdstuk 5.4 de mogelijkheid om af te wijken van de genoemde afstanden. Hoewel de huidige circulaire nog van kracht is, adviseert VROM om bij het vaststellen van nieuwe ruimtelijke plannen al rekening te houden met de nieuwe inzichten. Inmiddels is door het RIVM en Gasunie een nieuwe rekenmethodiek voorgesteld en op 7 december 2006 door VROM geaccordeerd.

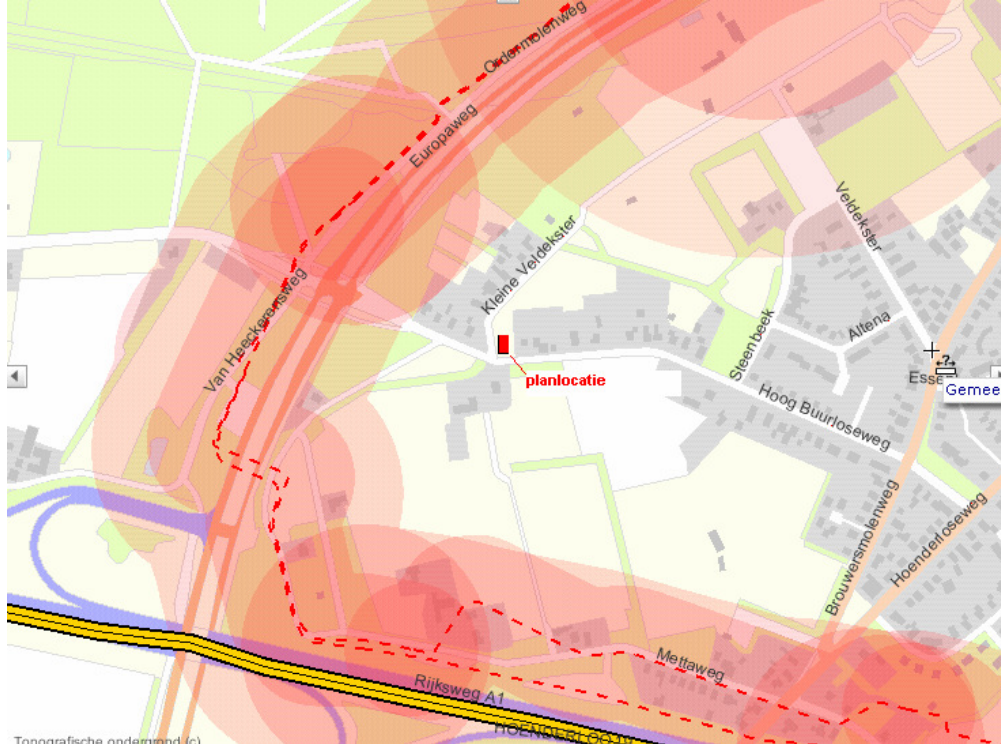
Beleidsvisie Externe Veiligheid Apeldoorn

De Apeldoornse gemeenteraad heeft op 10 juli 2008 de Beleidsvisie externe veiligheid Apeldoorn vastgesteld. Hierin is een additioneel toetsingskader vastgelegd. Vastgelegd is onder andere dat er buiten de grote industrieterreinen geen nieuwe Bevi-bedrijven gerealiseerd mogen worden. Binnen het invloedsgebied van de huidige risicobronnen die buiten de aangewezen industrieterreinen zijn

gelegen mag de oriëntatie waarde voor het groepsrisico, mits verantwoord, opgevuld worden tot de oriëntatie waarde.

3. Situatie

Figuur 1 geeft een overzicht van de planlocatie (bron; provinciale risicokaart).

Figuur 1 Situering planlocatie's.

Nabij de planlocatie zijn de volgende risicobronnen aanwezig die invloed kunnen hebben op de planontwikkeling:

- transportroute N304 europaweg;
- hogedruktransportleidingen (2 stuks);
- Rijksweg A1.

De rijksweg A1 is op ruim 400 meter afstand van de planlocatie gelegen. Derhalve heeft het transport van gevaarlijke stoffen over de A1 geen consequenties voor de planlocatie.

In figuur 1 zijn de invloedsgebieden van beide buisleidingen weergegeven. Hieruit blijkt dat de planlocatie buiten het invloedsgebied van beide buisleidingen is gelegen. Derhalve vormen de hogedrukaardgasbuisleidingen geen belemmeringen voor de planlocatie.

4. Risico's N304 Europaweg

4.1 Risicoberekening

Met RBMII versie 1.3 is een indicatieve berekening uitgevoerd met de gerealiseerde transportaantallen op de N304 Europaweg. Hierbij zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- 1 - De jaarlijkse transportfrequentie voor gevaarlijke stoffen is als volgt:
  - * LF1 (brandbare vloeistoffen bv diesel) = 600 transporten
  - * LF2 (zeer brandbare vloeistoffen bv benzine) = 610 transporten
  - * GF3 (licht ontvlambare gassen bv LPG) = 280 transporten
- 2 De Europaweg is gedefinieerd als een 80 kilometer weg buiten de bebouwde kom.

- 3 Met de indicatieve berekening wordt slechts het plaatsgebonden risico berekend en niet het groepsrisico.

Uit de indicatieve risicoberekening blijkt dat de contour voor het plaatsgebonden risico 10^{-8} op minder dan 100 meter van de Europaweg is gelegen. De planlocatie is gelegen op ruim 170 meter van de Europaweg.

Het maatgevende scenario voor de risico's van de Europaweg wordt veroorzaakt door een BLEVE van een LPG tankwagen. Er zijn geen scenario's aanwezig waarbij toxische stoffen betrokken zijn. Wanneer alleen sprake is van explosieve scenario's mag gesteld worden dat het invloedsgebied gelijk is aan de contour voor het plaatsgebonden risico 10^{-8} . Dit houdt in dat ten gevolge van de ontwikkeling van de planlocatie geen toename van het groepsrisico zal plaatsvinden.

Voor de planontwikkeling is geen verantwoording van het groepsrisico nodig. Omdat de planlocatie niet binnen het invloedsgebied is gelegen van de transportroute Europaweg is evenmin nodig om advies in te winnen bij de regionale brandweer ten aanzien van de rampenbestrijding of zelfredzaamheid van de aanwezige personen in de zin van artikel 6 van het concept Besluit transportroutes externe veiligheid.

4. Conclusies

Het projectbureau externe veiligheid heeft de externe veiligheid voor de planlocatie Hoek Hoog Buurloseweg-Kleine Veldekster beoordeeld. Uit de beoordeling wordt het volgende geconcludeerd:

- De planontwikkeling wordt niet belemmerd door de aanwezigheid van een plaatsgebonden risicocontour 10^{-6} per jaar;
- Het plangebied is niet gelegen binnen het invloedsgebied van een risicobron;
- Er is derhalve geen toename van het groepsrisico ten gevolge van de planontwikkeling;
- Het is niet noodzakelijk om de Commandant van de regionale brandweer (VNOG) in de gelegenheid te stellen advies uit te brengen over deze planontwikkeling.

Met vriendelijke groet,
Projectbureau Externe Veiligheid Regio Stedendriehoek

Liesbeth Spoelma
Coördinator